

Юринець Ю.Л., д.ю.н., доцент,
Лобай Д.М., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ У ЦИВІЛЬНІЙ АВІАЦІЇ

Авіаперевезення сьогодні виконують більше однієї третини всіх перевезень міжнародних туристів у світі, а забезпечення безпеки польотів є пріоритетом діяльності авіаційного транспорту і невід'ємною складовою національної безпеки кожної країни.

Оскільки цивільна авіація активно просуває свою продукцію на ринок міжнародних перевезень пасажирів, вантажів та інших авіаційних послуг, то відповідно до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію Україна, як член Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) повинна дотримуватись установлених цією організацією стандартів, згідно з якими кожна держава – член ІКАО зобов'язана розробити і виконати національну програму безпеки польотів, а суб'єкти авіаційної діяльності – впровадити систему управління безпекою польотів [1, с. 2-5].

Важливою складовою вітчизняної державної політики щодо забезпечення безпеки польотів повітряних суден цивільної авіації є її нормативно-правове забезпечення. Так, основу правового регулювання даної сфери державного управління складають: Повітряний кодекс України; Закон України «Про транспорт»; Указ Президента України «Про Державну службу України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації»; Закон України «Про державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації».

На підставі аналізу правового регулювання державної політики безпеки польотів повітряних суден цивільної авіації можна визначити її систему.

Система управління безпекою польотів (СУБП) – це сукупність заходів із застосування єдиного підходу до управління безпекою польотів, що передбачає оптимізацію організаційної структури, розподіл відповідальності між органами державної влади та суб'єктами авіаційної діяльності, визначення політики та експлуатаційних процедур щодо забезпечення безпеки польотів. В основі управління безпекою польотів лежить системний підхід до виявлення і усунення джерел небезпеки та здійснення контролю за ризиками для забезпечення безпеки польотів з метою мінімізації

людських втрат, матеріальних, фінансових, екологічних та соціальних збитків [2, с. 83-85].

Функціонування даної системи спрямовується у першу чергу на забезпечення безпеки польотів повітряних суден цивільної авіації шляхом впровадження згідно з вимогами Міжнародної організації цивільної авіації системи управління безпекою польотів усіма суб'єктами авіаційної діяльності. Діяльність усіх суб'єктів такої діяльності направлена на забезпечення прийнятного для держави рівня безпеки польотів експлуатантами повітряних суден та аеродромів, організаціями з технічного обслуговування повітряних суден, провайдерами аеронавігаційного обслуговування, розробниками та виробниками авіаційної техніки та авіаційними навчальними закладами [3, с. 19].

Впровадження цієї системи дозволяє значно підвищити рівень якості та безпеки польотів суден цивільної авіації шляхом впровадження проактивного підходу до державного управління якістю польотів, як найбільш ефективної форми регулювання діяльності цивільної авіації шляхом постійного виявлення та усунення ризиків при експлуатації повітряних суден, аеродромів, сертифікації персоналу, обслуговування повітряного руху, забезпечення льотної придатності.

Отже, можна виділити, що головним завданням державної політики забезпечення якості та безпеки польотів суден цивільної авіації є підвищення рівня безпеки польотів за рахунок впровадження системи управління якістю польотів всіма суб'єктами авіаційної діяльності, також впровадження системи управління якістю польотів повинно забезпечити стале скорочення кількості авіаційних подій та людських жертв з одночасною модернізацією авіаційної галузі за всіма напрямками її діяльності.

Література

1. Бесчастний В.М., Собакарь А.О. Державна політика транспортної безпеки України: актуальні питання реалізації. Київ: Віче, 2010. № 4. С. 2-5.
2. Бичков А. Поняття «безпека польотів». Підприємництво, господарство і право. 2008. № 4. С. 83–85.
3. Зеленська Л.М. Методика навчання дисципліні «Безпека польотів» майбутніх пілотів у вищих навчальних закладах: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02. Харків, 2006. 19 с.